

OČITOVANJE O ZAPRIMLJENIM PRIMJEDBAMA NA NACRT PRIJEDLOGA UREDBE O SNIMANJU IZ ZRAKA

Državna geodetska uprava objavljuje objedinjene primjedbe predstavnika zainteresirane javnosti na Nacrt prijedloga Uredbe o snimanju iz zraka zaprimljene za vrijeme trajanja savjetovanja sa zainteresiranom javnošću provedenog u razdoblju do 9.10.2018 do 10.11.2018.

Podnositelj mišljenja	Mišljenje Primjedbe i prijedlozi	Status Prihvaća se/Ne prihvaća se	Obrazloženje
Robert Podvezanec	<p><u>Načelne primjedbe</u></p> <p>U novoj Uredbi o snimanju iz zraka definitivno treba uvesti jednostavnost postupka. Npr. Fizička ili pravna osoba, neovisno da li je ili nije registrirana za djelatnost za snimanja iz zraka, nalazi se na putu ili se uopće ukaže prilična snimiti nešto zanimljivo iz zraka korištenjem bespilotne letjelice, a nema vremena zatražiti prethodno odobrenje za snimanje iz zraka, naravno poštujući pravila letenja bespilotnim zrakoplovom.</p> <p>U tom slučaju je nemoguće znati unaprijed koja će to lokacija biti i prema tome se ne može unaprijed ishoditi odobrenje za snimanje. Zbog takvih slučajeva, Članak 5. stavak 1 definitivno komplikira cijeli postupak i treba ga ili promijeniti ili ukloniti, a slijedom toga i ostale stavke koje su vezane na taj članak/stavak.</p> <p>Napomena da se ovdje pretpostavlja da to nešto zanimljivo za snimiti nije neki vojni objekt ili neko drugo zabranjeno područje, većinom se tu radi o snimanju krajolika i sl.</p>	Ne prihvaća se	Zakonom o obrani (»Narodne novine«, br. 73/13, 75/15, 27/16, 110/17 i 30/18) članak 98. propisano je da snimanje iz zraka u Republici Hrvatskoj mogu obavljati isključivo osobe registrirane za djelatnost snimanja iz zraka, a Uredba o snimanju iz zraka kao podzakonski akt mora biti usklađen sa zakonskom odredbom.

Hrvatska udruga bespilotnih sustava	<u>Načelne primjedbe</u> Imamo primjer snimanja vlastite kuće radi javne objave oglasa o prodaji. Treba li dozvola za snimanje i objavu i na osnovu kojeg članka/stavka.	Primljeno na znanje	Ova Uredba se ne primjenjuje na snimanja iz zraka koja se obavljaju sustavima bespilotnih zrakoplova isključivo za osobne potrebe vlasnika (članak 3. stavak 4. Uredbe).
	Imamo primjer dronova za utrke (FPV) koji imaju kameru za upravljanje letjelicom. Da li takve snimke podliježu ovoj Uredbi i po kojem članku.	Primljeno na znanje	Snimanje koje se obavlja kod utrka dronova nije snimanje iz zraka u smislu ove Uredbe ukoliko nije obuhvaćeno područje izvan područja natjecanja.
<u>Primjedbe uz članke</u> Uz članak 2. U članku 2. st.1. definicija je preuska u odnosu na sadržaj članka 4. Ovdje se spominju samo izdvojene lokacije i građevine, a članak 4. govori o puno široj definiciji ciljanog snimanja iz zraka.		Ne prihvaca se	U članku 2. Uredbe su dani pojedini pojmovi i njihovo značenje, a u članku 4. posebno su propisani pojedini slučajevi ciljanog snimanja.
	Članak 2.st.3. Industrijske lokacije i građevine su: tvornice, skladišta, silosi, elektrane, transformatorske stanice, građevine za vađenje nafte i plina, rezervoari,	Ne prihvaca se	U odredbi Uredbe koja propisuje pojmove, pojам mora biti definiran te se ne

	<p>radarski i telekomunikacijski objekti, plinovodi, dalekovodi i drugi slični objekti</p> <p>Uz članak 4. Članak 4. st.7 Prema definicijama iz članka 2. snimatelj ne upravlja bespilotnim zrakoplovom. Predlažemo novi tekst: Ciljano snimanje potrebno je obavljati sukladno odredbama propisa koji uređuju zaštitu osobnih podataka.</p> <p>Članak 4. st 6. Naknadni pregled uživo objavljenih snimaka nema smisla jer su svi već imali priliku snimiti i dalje plasirati i prije nego se DGU uspjela izjasniti o odobrenju korištenja snimke.</p> <p>Novi stavak u članku 4. Za događanja koja ne podliježu Zakonu o javnom okupljanju nije potrebno tražiti odobrenje Državne geodetske uprave za snimanje iz zraka. Ovdje želimo omogućiti snimanja svadbi, proslava, privatnih okupljanja i slično</p>	<p>Prihvaca se</p> <p>Ne prihvaca se</p> <p>Ne prihvaca se</p>	<p>može koristiti izričaj „i drugi slični objekti“.</p> <p>Na način da članak 4. stavak 7. Uredbe glasi: „Operater snimanja koji upravlja bespilotnim zrakoplovom dužan je prilikom obavljanja ciljanog snimanja pridržavati se odredaba propisa koji uređuju zaštitu osobnih podataka.“</p> <p>Takvu vrstu snimanja i objavljivanja snimljenog materijala mogu obavljati isključivo televizijske kuće s nacionalnom koncesijom (stavak 5. ovog članka Uredbe).</p> <p>Navedena snimanja se mogu obavljati sukladno članku 3. stavka 4. Uredbe odnosno na lokaciji vlasnika ili korisnika lokacije.</p>
--	---	--	---

	<p>Čl. 4.st 5. Zašto samo televizije s nacionalnom koncesijom i njihovi suradnici imaju tako poseban tretman? Nije li to diskriminacija?</p> <p>Uz članak 6. Članak 6. st 1. točka 10 predlažemo brisanje radi pojednostavljenja postupka, a i odabir senzora može ovisiti o konkretnoj situaciji.</p> <p>Članak 6. st 1. Pojednostaviti proceduru prijave i maksimalno koristiti elektronski dostupne evidencije. Na primjer podaci na webu sudskega registra su ažurniji od bilo kojeg izvoda ili kopije na papiru. Omogućiti online predavanje zahtjeva. Apsurdno je svaki puta uz svaki zahtjev predavati iste podatke o snimatelju.</p>	<p>Ne prihvata se</p> <p>Ne prihvata se</p> <p>Ne prihvata se</p>	<p>Ne radi se o diskriminaciji, jer su prava i obveze koncesionara posebno propisani drugim propisima.</p> <p>Navođenje vrste snimanja je obavezno.</p> <p>Zahtjev za izdavanje odobrenja za snimanje iz zraka i uporabu zračnih snimaka mora sadržavati člankom 6. stavkom 1. Uredbe sve propisane podatke bez obzira da li se zahtjev predaje elektroničkim ili analognim putem.</p> <p>Bez obzira na način korištenja snimljeni materijal mora proći postupak pregleda u svrhu izdavanja odobrenja za uporabu zračnih snimaka.</p>
--	--	---	---

	<p>pojednostavljuje provedura; i povećava se disciplina u dostavi snimaka na pregled</p> <p>Uz članak 10. Članak 10. st 3. Što ako DGU ne odgovori u roku od 15 dana? Trebalo bi dopuniti članak, da se smatra da je odgovor pozitivan ukoliko odgovor nije stigao u roku od 15 dana, jer se inače ugrožava poslovanje podnositelja zahtjeva.</p> <p>Uz članak 11. Članak 11. st. 1. Nigdje se ne definira što su klasificirane snimke i tko ih klasificira, te kako snimatelj može znati da je snimio klasificiranu snimku? Članak 11. st 2. Vrijedi isto kao članak 10.3.</p> <p>Uz članak 12. Članak 12. st. 2. Što u slučaju kad nismo trebali odobrenje, a radi se o klasificiranim podacima? Kako ćemo znati da se radi o klasificiranim podacima i da je potrebno poduzeti potrebne mjere.</p>	<p>Ne prihvata se</p> <p>Ne prihvata se</p> <p>Ne prihvata se</p>	<p>Propisani rok nije prekluzivan već instruktivan.</p> <p>Klasificiranost podataka propisana je Zakonom o obrani (»Narodne novine«, br. 73/13, 75/15, 27/16, 110/17 i 30/18) odredbama koje reguliraju zaštitu podataka obrane, a odredbe ove Uredbe usklađene su sa istima.</p> <p>Uvjeti za obavljanje snimanja iz zraka u slučajevima kada se ne primjenjuje ova Uredba propisani su člankom 3. stavkom 4. i člankom 4. stavkom 2. Uredbe.</p>
--	---	---	--

Darko Duda	<p><u>Primjedbe uz članke</u></p> <p>Uz članak 3.</p> <p>Čl.3. (4) Što je to osobna potreba vlasnika? Znači li to da npr. vlasnik nekretnine smije objaviti takve fotografije pri prodaji ili iznjamljivanju iste na nekom internetskom portalu? Ili im se samo potajice smije diviti i nikome ih ne smije pokazati?</p> <p>Pri fotografskom ili video snimanju lokacije ili građevine iz zraka, gotovo u pravilu se u pozadini vide i okolni objekti (čiji je vlasnik netko drugi), ili čak šira okolica ili dio grada. Što u tom slučaju, iako je očita namjera snimiti samo određeni objekt?</p> <p>Čl.3. (1) - Što je s kamerama ili foto-aparatima koji se ne nalaze na ili u zrakoplovu (avionu, helikopteru, bespilotnoj letjelici), nego npr. ako se nalazi na padobrancu, paraglideru, wingsuit letaču, balonu, zmaju, nekom padajućem predmetu ili objektu s padobranom i sl.? Također, kako zakon razlikuje snimanje iz zrakoplova od snimanja s npr. zgrade, nebodera, brda ili uzvisine, električnog, antenskog ili nekog drugog stupa (znaju biti vrlo visoki), vatrogasnih ljestava, dizalice, kamionskog krana, vrlo visokog štapa, sajle ili sl. Isto tako, je li status tog zrakoplova s kamerom isti ako se on nalazi na zemlji, bespilotni zrakoplov (dron) netko nosi u ruci ili leti na vrlo maloj visini, npr. ne više od 5 metara nad tlom. Ovo posljednje je vrlo čest slučaj u video i filmskoj produkciji gdje se koriste mobilne, manevarske i stabilizacijske karakteristike bespilotnog zrakoplova, te se praktički uopće ne snima iz visine. Dakle, najbolje bi</p>	Primljeno na znanje	Ova Uredba se ne primjenjuje na snimanja iz zraka koja se obavljaju sustavima bespilotnih zrakoplova isključivo za osobne potrebe vlasnika (članak 3. stavak 4. Uredbe).
------------	---	---------------------	--

	<p>bilo odrediti neku minimalnu visinu iznad tla odnosno okolnih objekata, ispod koje nije potrebno ishodovati odobrenja niti slati snimke na uvid. Jer to su visine s kojih svatko i bez bespilotnog zrakoplova može snimiti što god hoće, a nije obveznik ove Uredbe.</p> <p>Uz članak 4.</p> <p>Čl.4.(5) Zašto samo televizije s nacionalnom koncesijom? Trebale bi moći i ostale televizije (gradske, regionalne), ali isto tako i pojedinci. Danas tehnologija koju mnogi koriste vrlo jednostavno omogućuje emitiranje uživo, preko društvenih mreža ili portala. Zašto to ne bi mogле i druge privatne ili pravne osobe, ovog puta i iz zraka? Prilično diskriminirajuće.</p> <p>Uz članak 10.</p> <p>Prateći međunarodnu regulativu vezanu uz snimanje iz zraka bespilotnim zrakoplovima, nigdje nismo naišli na slično pravilo po kojem vojska kontrolira civilne djelatnosti.</p> <p>Vjerujemo da postoje sigurnosni razlozi zbog kojeg snimanje u nekim zonama može biti potencijalna opasnost. Ali....:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zar mislite da će itko tko ima namjeru zloupotrijebiti bespilotnu letjelicu u bilo koje kriminalne ili terorističke svrhe, najprije pitati vas za dozvolu?! I ako u tom trenutku ne obavlja snimanje, ili ga obavlja isključivo za vlastitu upotrebu, može čak ispasti i da je u potpunosti legalan. Iako je na dronu primjerice zakačen ekspolziv ili se koristi za krijumčarenje. - Cijeli teritorij Republike Hrvatske vrlo je detaljno prikazan na Google Earth i drugim mapama, koje nisu u 	Ne prihvaca se	Ne radi se o diskriminaciji, jer su prava i obveze koncesionara posebno propisani drugim propisima.
--	---	----------------	---

	<p>vlasništvu niti pod kontrolom hrvatskih ustanova. Svakodnevno sateliti raznih zemalja i agencija snimaju puno više nego što se može snimiti komercijalnim dronom. Tko je njima dao dozvolu i zašto se od naših korisnika traži dozvola za nešto što već ionako postoji na internetu svima dostupno?!</p> <p>- Kakva je razlika ako netko snima "nedozvoljeni" objekt iz bespilotne letjelice ili sa zemlje (brda, nebodera, s teleobjektivom iz velike udaljenosti...)?! Ako je i snimanje sa zemlje takvih objekata protuzakonito, treba izjednačiti regulativu i sa snimanjem iz zraka. Da se ne spominje siva zona u koju spada turističko snimanje iz putničkog zrakoplova (tko je ikada za to tražio dozvolu?), iz slobodnog pada ili s padobrama i sl.</p> <p>- Svaki hrvatski korisnik je u diskriminirajućoj poziciji u odnosu na strance koji kod nas koriste bespilotne letjelice za snimanje iz zraka. Postavlja se pitanje, koliko vam stranaca (uglavnom amatera) traži odnosno dobije odobrenje za korištenje snimaka iz zraka!? A svjedoci smo da ih, posebice ljeti, masovno koriste, te snimke u vrlo kratkom roku objavljaju na internetu.</p> <p>- Znate li da je za snimanje u nekim zonama u Hrvatskoj, npr. oko aerodroma ili stadiona, dozvolu potrebno dobiti i od kineskih institucija? Je li i time indirektno ugrožen hrvatski teritorij?!</p> <p>Dakle, ovakva uredba je u mnogočemu nelogična, zastarjela i nepravedna. I kao takvu je praktički cijelu treba ukinuti jer nema smisla i trenutno ne postoji način kontrolirati one koji je se ne pridržavaju. Državna geodetska uprava bi se mogla baviti korisnjim stvarima (čija svrha sigurno nije gledanje sati i sati nečijeg</p>	
--	--	--

	<p>vjenčanja). Jer na ovaj način neće se povećati ničija sigurnost, a čak naprotiv će se i smanjiti jer piloti umjesto da vrijeme provode na edukaciju i povećanje sigurnosti pri letenju bespilotnim zrakoplovom, moraju se baviti presnimavanjem i slanjem snimki, pripremi dokumentacije, popunjavanjem obrazaca... ukratko - nepotrebnom administracijom.</p> <p>Nadamo se da će prevladati razum i da će te se ugledati na neke naprednije države koje svoju sigurnosnu regulativu baziraju na prevenciji i edukaciji operatora bespilotnih zrakoplova, a ne na represiji.</p> <p>Rok od 15 dana nema veze s realnošću. Možda ima ako se radi o geodetskom snimanju koje ne iziskuje hitnoću i za koje je potrebno dulje vrijeme obrade. No danas za objavljivanje zračnih video ili fotografskih snimaka, svaki rok dulji od par sati u velikom broju slučajeva više nema smisla. Ako imalo pratite informativne, zabavne ili društvene medije u ovom stoljeću, jasno vam je da su ovakva pravila zaostavšina davnih vremena koje treba osuvremeniti.</p>		
Željko Bačić	<p><u>Primjedbe uz članke</u></p> <p>Uz članak 3.</p> <p>Predmetni članak nije obuhvatio dio aktivnosti snimanja iz zraka koje su vrlo raširene, a odnose se na snimanje društvenih događanja za vlastite ili ograničene potrebe (svadbe, proslave, društvena događanja). Ta snimanja su vrlo česta, a ne mogu se podvesti pod „izvještavanja o kulturnim i sportskim priredbama/manifestacijama te izvanrednim događajima“. Obzirom da predmetna</p>	Primljeno na znanje	Navedena snimanja se mogu obavljati sukladno članku 3. stavka 4. Uredbe odnosno na lokaciji vlasnika ili korisnika lokacije te se na takva događanja u skladu sa

	<p>kategorija snimanja nije definirana, moglo bi se zaključiti da nije dozvoljena?!</p> <p>Uz članak 4.</p> <p>Stavak 5. članka 4. nije jasan. U stavku 5. članka 1. navodi se da se ciljano snimanje iz zraka vojnih i civilnih lokacija i građevina posebno važnih za obranu obavlja se na temelju suglasnosti vlasnika odnosno korisnika. To podrazumijeva da će MORH izdati posebnu suglasnost za snimanje vojnih objekata, a npr. Zračna luka Pula za snimanje prostora te zračne luke. Teško je u tom kontekstu shvatiti kako se članak 5. stavak 1. koji se odnosi na vojne i civilne lokacije i građevine posebno važne za obranu može odnositi na izvještavanje o kulturnim i sportskim priredbama/manifestacijama te izvanrednim događajima kao što su prometne gužve, prometne nesreće. Nadalje, nije jasan izričaj ... „u kojem slučaju se iznimno pribavlja jedno odobrenje za snimanje iz zraka“. Nije jasno u odnosu na što se odnosi ili tko pribavlja jedno odobrenje za snimanje iz zraka.</p>		navedenom odredbom ova Uredba ne primjenjuje.
		Ne prihvaca se	Ciljana snimanja industrijskih lokacija i građevina za potrebe vlasnika se mogu obavljati bez odobrenja za snimanje iz zraka ukoliko se snimljeni materijal neće na bilo koji način objavljivati, a ciljano snimanje iz zraka za potrebe izvještavanja o kulturnim i sportskim priredbama / manifestacijama te izvanrednim događajima kao što su prometne gužve, prometne nesreće, prirodne nepogode mogu na temelju jednog odobrenja za snimanje iz zraka snimati isključivo televizijske kuće s nacionalnom koncesijom te pravne ili fizičke osobe koje obavljaju snimanja za njih.

	<p>Uz članak 6. Navedene svrhe snimanja ne pokrivaju sve svrhe snimanja definirane u članku 4. Kako prije zatvorene zgrade ne postoje , ...) to znači da su svrhe snimanja u zagradi jedine dopuštene?!</p>	Ne prihvata se	Svrhe snimanja navedene u članku 6. stavak 1. točka 7. Uredbe preuzete su iz Zakona o obrani (»Narodne novine«, br. 73/13, 75/15, 27/16, 110/17 i 30/18) članak 98. stavak 1.
Ivan Delač	<p><u>Primjedbe uz članke</u></p> <p>Uz članak 4. Smatram da nema potrebe da se snimljeni materijal neke lokacije za potrebe vlasnika te lokacije mora davanati DGU-u na odobrenje prije javnog objavljivanja. Koja je svrha toga? Nadalje, stavak 6 - ako je snimka već emitirana uživo koja je svrha njenog naknadnog pregleda!? Ukratno, potrebno je ukloniti stavak 4 i 6.</p>	Ne prihvata se	Klasificiranost podataka propisana je Zakonom o obrani (»Narodne novine«, br. 73/13, 75/15, 27/16, 110/17 i 30/18) odredbama koje reguliraju zaštitu podataka obrane, a odredbe ove Uredbe usklađene su sa istima te stoga snimljeni materijal prije njegove objave mora proći postupak pregleda u svrhu izdavanja odobrenja za uporabu zračnih snimaka osim u slučaju snimanja iz zraka iz članka 4. stavka 5. i 6. i članka 3. stavka 4. ove Uredbe.